Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

1

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
3 juni 2026

Onze referentie
2026-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
0

Aan Minister van SZW
CC: Minister van W&P

nota

Voortgangsbrief sociaal medisch beoordelen juni 2026

Aanleiding

U heeft toegezegd de Kamer voor de zomer met een brief te informeren over de aanpak van de mismatch sociaal-medisch beoordelen, de WIA-hersteloperatie en de kwaliteitsverbeteringen. We streven naar verzending uiterlijk 18 juni, gezien een rondetafelgesprek over UWV in de Tweede Kamer op 24 juni en een commissiedebat Uitvoeringsproblematiek op 1 juli.

Geadviseerd besluit

- Graag uw commentaar op de brief, zodat de brief uiterlijk 18 juni aan de Kamer verzonden wordt. Graag uiterlijk 15 juni reactie, zodat wij uw wensen bij de brief kunnen verwerken.
- Daarbij svp expliciet aandacht voor het verzoek vanuit de vakbonden (geuit in verschillende overleggen, meest recent op 3 juni) om in de brief *niet* te refereren aan de maatregel 'afschaffen IVA' uit het coalitieakkoord. Bonden geven aan dat de gemaakte afspraken in het kader van het sociaal akkoord onder druk komen te staan wanneer deze maatregel in de brief blijft staan. Op dit moment noemen we deze maatregel omdat deze een essentieel onderdeel is van het lange-termijn perspectief waarin de mismatch wordt opgelost.
- Minister van W&P: Wij leggen de voortgangsbrief ter informatie aan u voor vanwege de kwaliteit Wajong. Indien u nog vragen of opmerkingen hebt, horen wij dat graag.

Kernpunten

- Deze versie van de Kamerbrief is zo veel als mogelijk ingekort, waardoor aan de Kamer gedane toezeggingen in een bijlage afgedaan moeten worden.
- In de brief wordt gemeld dat de Kamer in de toekomst geïnformeerd wordt over de hersteloperatie en de kwaliteitsmetingen via de Stand van de uitvoering.

Mismatch sociaal-medisch beoordelen

- UWV heeft de afgelopen periode sterker gestuurd op de afgesproken prioritering. Bij de ABA/Wajong heeft dat positief effect. Bij de WIA-claimbeoordeling nog niet. Het beeld over de overige dienstverlening is wisselend. Over de Ziektewet en WIA-claimbeoordelingen zijn specifieke aandachtspunten:

Overzicht van opmerkingen bij OPENBAAR MAKEN Beslisnota voortgangsbrief sociaal-medisch beoordelen reactie MSZW en MWP.pdf

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: Vijlbrief, J.A. Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 22-6-2026 14:26:17

- Informatie over de huidige uitvoering van de Ziektewet door UWV is beperkt, waardoor niet duidelijk is welke dienstverlening wordt uitgevoerd. UWV heeft de beloofde efficiëntere werkwijze per begin 2026 nog niet ingevoerd. UWV heeft wel afspraken gemaakt met private partijen om de Eerstejaarsziektewetbeoordeling (EZWB's) voor eigenrisicodragers gericht uit te kunnen voeren. Deze afspraken zijn eerder aangekondigd aan de Kamer. UWV voert dit tot september in proef uit met drie partijen. In die tijd worden voor andere partijen geen EZWb's uitgevoerd, terwijl dat wettelijk gezien wel zou moeten. Daarover is onvrede en het is dan ook belangrijk om te bekijken hoe andere partijen na september kunnen aansluiten, zodat het speelveld weer gelijk wordt.
- UWV voert sinds 1 januari alleen nog herbeoordelingen uit voor de WIA bij mensen die in een schrijnende situatie verkeren. De overige herbeoordelingen worden in ieder geval in 2026 niet uitgevoerd. Op dit moment is hierover veel onrust bij private uitvoerders en verzekeraars. Zij maken zich zorgen over het nu ontbrekende perspectief op herbeoordelingen, de kosten en de gevolgen voor de hybride markt. In 2026 is er geen ruimte om anders om te gaan met WIA-herbeoordelingen en het is niet mogelijk goede verwachtingen te schetsen voor per periode vanaf 2027 en verder. In de loop van het jaar is het belangrijk om hier beter zicht op de krijgen zodat we inzichtelijk kunnen maken hoe we in 2027 om willen gaan met herbeoordelingen en welke deel dan niet wordt uitgevoerd. Hiervoor is ook de motie Michon-Derkzen (VVD) van belang.
- We informeren u over twee punten rondom de prioriteringsafspraken die spelen bij kantoor Bijzondere Zaken van UWV:
  - Anders dan UWV heeft aangegeven in december 2025 worden in 2026 geen herbeoordelingen uitgevoerd voor de Algemene nabestaandewet (Anw). Hierdoor loopt een klein aantal Anw-uitkeringen (geschat op circa 50 per jaar) aan arbeidsongeschikten langer door dan in de situatie waarin deze herbeoordeling wel plaatsvonden. Dit is opgenomen in de Kamerbrief.
  - UWV voert in 2026 alleen WIA-herbeoordeling uit in schrijnende situaties. Dat geldt ook voor WIA-uitkeringen waarbij sprake is van internationale aspecten. In deze gevallen kan het Unierecht, waaronder Verordening 883/2004, van toepassing zijn. Op basis van deze verordening kan het verplicht zijn om een herbeoordeling te doen. Bovendien moeten organen binnen een redelijke termijn reageren. Bij gevallen die onder het Unierecht vallen, zijn er meer gronden om een procedure te starten dan bij puur nationale gevallen. Uitkeringsgerechtigden zouden zich in een bezwaar- en beroepsprocedure op het Europese recht kunnen beroepen. Verder zou de Europese Commissie (of, maar dat gebeurt zeer zelden, een andere lidstaat) een inbreukprocedure tegen Nederland kunnen instellen bij het Hof van Justitie van de Europese Unie. Er is contact met zusterorganen in andere lidstaten en er is begrip voor de situatie.
- In het coalitieakkoord is aangekondigd dat 1) we taken gaan herschikken en 2) het proces voor het aanvragen en afhandelen van WIA-herbeoordelingen gaan verbeteren. In de Kamerbrief is hiervoor het plan van aanpak geschetst. In de bijlage bij deze nota lichten we dit nader toe.
- U heeft in het WGO aangegeven dat er onorthodoxe maatregelen moeten worden genomen voor het werven van meer artsen. Hierover gaat ook de motie Ceulemans[1]. De mogelijkheden voor de inzet van extra artsen buiten een vast dienstverband zijn echter beperkt. In de Kamerbrief geven we een nadere toelichting.

[1] Kamerstukken 2025–2026, 26 448, nr. 878

Kwaliteitsverbetering arbeidsongeschiktheidswetgeving

- In de brief worden de uitkomsten van de meest recente periodieke kwaliteitsmetingen (MOK) met de Kamer gedeeld.
- De MOK WIA van het derde en vierde kwartaal toont een procentuele daling van onjuiste beslissingen: van 11,5% (Q1 2025) naar 7,5%-8,3% (Q3-Q4). Specifiek op dagloonfouten: 2,6% (Q3) en 4,7% (Q4).
- Bij de Wajong is het foutpercentage in het vierde kwartaal 2025 juist hoger dan in de eerdere MOK (83% juist, 7,7% onjuist). UWV neemt verbetermaatregelen; of de verhoging een trend is, is nog onduidelijk.

WIA-hersteloperatie

- We schetsen in de brief een stand van zaken op de WIA-hersteloperatie en de vergoedingsregeling. We lichten toe dat de herstelactie WIA-dagloon niet wordt uitgebreid op basis van de laatste kwaliteitscijfers. Wel is besloten de herstelactie loonloze tijdvakken uit te breiden tot 4 augustus 2025.
- We vragen graag specifiek uw aandacht voor onderstaande onderwerpen:
  1. In het kader van de hersteloperatie WIA heeft UWV dossiers geselecteerd om nader te onderzoeken op fouten. Dat betreft dossiers die vallen onder één of meerdere risicocategorieën. UWV heeft geconstateerd dat bij die selectie mogelijk dossiers gemist zijn en voert daarom een controle uit op de selectiecriteria. Gevolg hiervan is dat de onderzoekspopulatie groter wordt. In de stand van de uitvoering (april 2026) is dit aangekondigd en werd verwezen naar deze brief voor meer informatie. De controle die UWV uitvoert is echter nog niet afgerond. We kunnen de Kamer pas informeren zodra bekend is met hoeveel dossiers de onderzoekspopulatie groeit.
  2. In de brief vermeldt u dat u bij de WIA-herstelactie waar het dagloon te hoog is vastgesteld werkgevers niet gaat compenseren. Werkgevers hebben in deze gevallen te veel premies of uitkeringen betaald. Verwachting is dat dit in beperkte gevallen zal voorkomen, omdat in de 3 (herstel)acties veel vaker het dagloon te laag is vastgesteld. Voor individuele werkgevers is er wel de mogelijkheid om in beroep te gaan tegen beslissingen waarbij een te hoge uitkering bij hen in rekening wordt gebracht.

Sociale partners

- De conceptbrief is besproken met sociale partners op 19 mei en 3 juni. Zij vinden dat de brief meer urgentie moet uitstralen. Ook moeten gevolgen van de sterkere sturing voor werknemers en werkgevers een duidelijke plek krijgen. Tot slot moet duidelijk gemaakt worden hoe SZW regie houdt op de ontwikkelingen. Deze punten zijn in de huidige versie van de brief verwerkt.
- De vakbonden hebben aangeven het noemen van de afschaffing van de IVA-uitkering niet passend vinden (zie gevraagd besluit).

BIJLAGE – Toelichting plan van aanpak herbeoordelingen

Datum
3 juni 2026

Onze referentie
2026-[redacted]

Achtergrond

- Als gevolg van de mismatch komt UWV dit jaar alleen toe aan het uitvoeren van WIA-herbeoordelingen bij schrijnende situaties.
- Sinds 1 januari 2026 werkt UWV met een werkwijze om te bepalen welke aanvragen met voorrang moeten worden opgepakt, waardoor veel aanvragen voorlopig niet opgepakt worden en achterstanden oplopen.
- Voor een duurzame oplossing is het van belang om kritisch te kijken naar het proces rondom het aanvragen en afhandelen van WIA-herbeoordelingen. Een aanzienlijk deel van aangevraagde herbeoordelingen leidt op dit moment niet tot een wijziging van de uitkeringsklasse. Daarnaast is UWV nu veel tijd kwijt per herbeoordeling, omdat een volledige beoordeling uitgevoerd moet worden.
- We onderzoeken op welke manier herbeoordelingen doeltreffender en doelmatiger kunnen worden ingezet. Dat doen SZW en UWV samen langs twee lijnen: 1) bezien hoe het proces rondom het aanvragen van herbeoordelingen kan worden verstevigd, en 2) hoe een aanvraag om een herbeoordeling inhoudelijk zo efficiënt mogelijk kan worden afgehandeld door de juiste professional bij UWV.
- Op dit moment is er veel draagvlak om maatregelen uit te werken. De voorgestelde aanpak is aan sociale partners, het Verbond van verzekeraars en private partijen gepresenteerd. Zij vragen urgentie op dit onderwerp, zodat op termijn meer herbeoordelingen kunnen worden gedaan door UWV.
- Het plan van aanpak wordt via de voortgangsbrief die we voor de zomer sturen aan de Kamer gecommuniceerd. We zullen u na het zomerreces een uitgebreider plan van aanpak voorleggen, waar we (waar nodig) akkoord vragen voor het starten van een wetgevingstraject. Gezien de urgentie bekijken we ook wat er al mogelijk is vooruitlopend op wetgeving.

Toelichting plan van aanpak

- Doel: UWV en SZW willen toewerken naar een situatie waarin herbeoordelingen doelmatiger en efficiënter worden ingezet. Dat wil zeggen: het aantal herbeoordelingen met ongewijzigde situatie verminderen. Daarnaast willen UWV en SZW dat herbeoordelingen zo efficiënt mogelijk worden gedaan. In de jaren voordat de mismatchproblematiek speelde leidde ongeveer 40% van de herbeoordelingen niet tot een wijziging.
- Opbrengst: Het plan van aanpak moet leiden tot concrete beleidsvoorstellen die bijdragen aan het verminderen van de mismatch. In welke mate dat het geval is wordt bij nadere uitwerking in kaart gebracht. Het is bij voorbaat wel duidelijk dat er meer nodig is om de mismatch op te lossen.
- Uit te werken maatregelen: Voor dit traject sluiten we aan bij het 'doen-pakket' uit het IBO WIA. Het plan van aanpak wordt de komende periode verder uitgewerkt op basis van uitvoerbaarheid, juridische en financiële haalbaarheid. Het plan van aanpak kent twee hoofdlijnen:
  1. Het aanscherpen van de formele vereisten voor het **aanvragen** van een herbeoordeling door werkgevers en andere (derde) belanghebbenden. Dit heeft als doel om het aantal aanvragen zonder gewijzigd resultaat te verminderen en moet ervoor zorgen dat UWV voldoende gegevens heeft om de aanvraag gericht te beoordelen. Het gaat om het aanscherpen van de vereisten op drie manieren:
     a. Een verplicht **standaard aanvraagformulier**;
        UWV werkt reeds sinds 1 april 2026 met het standaard aanvraagformulier. Dit wordt aan de Kamer gecommuniceerd via de kabinetsreactie op het IBO WIA.

   b. Het stellen van **voorwaarden** aan de aanvraag van een herbeoordeling; Al langere tijd bestaat de wens om ervoor te zorgen dat een aanvraag voor een herbeoordeling onderbouwd en compleet wordt ingediend. Bij het uitwerken van deze maatregel moet rekening worden gehouden met de verschillende mogelijkheden die publiek verzekerde werkgevers en werkgevers die eigenrisicodrager zijn, hebben. We werken hiervoor verschillende opties uit. Hierbij kan gedacht worden aan de verplichting om bepaalde stukken te overleggen bij de aanvraag, en de mogelijkheid om de aanvraag zonder nader onderzoek af te wijzen, als niet is aangetoond dat de feiten of omstandigheden zijn gewijzigd. Deze maatregel is de eerstvolgende stap die we willen zetten, omdat dit ook als basis dient voor hoofdlijn 2 hieronder.
   c. Tarief (**leges**) vragen voor een aanvraag voor een herbeoordeling. Hier werken we ook opties voor uit, waarbij gekeken wordt of dit voor zowel werkgevers als voor werknemers kan worden ingevoerd. Ook werken we uit onder welke randvoorwaarden leges kunnen worden ingevoerd.
2. Het aanscherpen van het proces rondom het **afhandelen** van een aanvraag van een herbeoordeling. Dit heeft tot doel om een aanvraag zo efficiënt mogelijk af te handelen. Dit wordt via twee routes onderzocht:
   a. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden die er zijn om te zorgen dat een herbeoordeling **gericht(er)** kan worden uitgevoerd (op basis van de gewijzigde omstandigheid).
   b. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden die er zijn om volledig van een herbeoordeling af te zien. Bijvoorbeeld door een **toets** op gewijzigde feiten en omstandigheden of plausibiliteit van de aanvraag.

- Juridisch: De inschatting voor een aantal van de beoogde wijzigingen is dat aanpassing van wetgeving nodig is. Bij de uitwerking moet ook rekening worden gehouden met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (o.a. het zorgvuldigheidsbeginsel) en met internationaal recht (bijv. het EVRM).
- Financieel: Naar verwachting hebben concrete maatregelen geen directe invloed op de WIA-uitgaven. De maatregelen hebben immers tot doel om het aantal herbeoordelingen met ongewijzigde uitkomst te verminderen. Wel kan het vragen van leges de uitvoeringskosten voor herbeoordelingen mogelijk verminderen. Daarnaast zorgen de maatregelen naar verwachting voor een vermindering van de mismatch problematiek en dit kan indirect de hogere uitgaven vanwege de SMB-problematiek en de getroffen maatregelen verminderen. Voor de implementatie van maatregelen is in de afgelopen voorjaarsbesluitvorming € 2 mln. in 2027 vrijgemaakt voor eventuele uitvoeringskosten UWV.
- Invoeringsmoment: Op welk moment welke maatregel kan worden ingevoerd is afhankelijk van de nadere uitwerking en de mogelijkheden van uitvoering bij UWV. Als regelgeving moet worden aangepast moet circa twee jaar worden gerekend vanaf het moment van besluitvorming voor het wetgevingsproces. Het streven is om maatregelen waar wetgeving voor nodig is in te voeren vanaf medio 2028. Gezien de urgentie zullen we ook bekijken wat er al mogelijk is vooruitlopend op wetgeving.

BIJLAGE – Toelichting traject taakherschikking

Datum
3 juni 2026

Onze referentie
2026-[redacted]

Achtergrond

- In het coalitieakkoord is taakherschikking opgenomen als één van de maatregelen om de achterstanden in de arbeidsongeschiktheidsbeoordelingen te beperken.
- De aangenomen motie van het lid Ceder c.s. roept op de regering op samen met UWV aan de slag te gaan met verplichte taakdelegatie en verdergaande taakherschikking
- Samen met UWV zijn 4 sporen opgesteld waarbinnen taakdelegatie en taakherschikking worden opgepakt.

Plan van aanpak

- Het voorgestelde plan van aanpak richt zich op 4 sporen:
  1. Randvoorwaarden: post-hbo opleiding voor de sociaal-medisch verpleegkundige (SMV) en een zelfstandige positie voor de SMV binnen UWV om zelfstandig taken uit te kunnen voeren. Regie voor dit spoor ligt bij UWV.
  2. De Ziektewet: het vormen van een zelfstandig takenpakket SMV en een rol voor de SMV in de eerstejaars ziektewetbeoordeling. De Ziektewet biedt binnen wet- en regelgeving ruimte om de SMV zelfstandig taken uit te laten voeren en zo de verzekeringsarts te ontlasten. Gezien het aantal WIA-aanvragen vanuit de Ziektewet is het urgent om meer zicht te hebben om zo gerichter beoordelingen te kunnen uitvoeren. Hier ligt een kans om het aantal WIA-aanvragen te remmen. Regie voor dit spoor ligt bij UWV.
  3. Wet- en regelgeving (aanpassingen in wet- en regelgeving voor taakherschikking). De beoordeling van arbeidsongeschiktheid is in de wet gekoppeld aan de verzekeringsarts. Om (delen van) de beoordeling door andere HBO-professionals uit te laten te voeren is wijziging van wet- en regelgeving noodzakelijk. Regie voor dit spoor ligt bij SZW.
  4. Toekomstgerichte verkenning uitvoering sociaal-medische dienstverlening (ten behoeve van taakherschikking). Dit spoor moet input geven aan spoor 3, duidelijk moet worden welke taken bij een andere professional belegd kunnen worden zodat wet- en regelgeving kan worden aangepast. Doel is een gezamenlijk gedragen beeld met de beroepsverenigingen en UWV. Regie voor dit spoor ligt bij SZW.

Aandachtspunten

- <u>Juridisch kader arbeidsongeschiktheidsbeoordeling</u>
  In wet- en regelgeving staat beschreven dat de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling tot stand komt door een arbeidskundig en verzekeringsgeneeskundig onderzoek. In het Schattingsbesluit Arbeidsongeschiktheidswetten is uitgewerkt hoe dit onderzoek er uitziet. Het verzekeringsgeneeskundig onderzoek wordt in deze regelgeving belegd bij de verzekeringsarts. Naar huidige maatschappelijke maatstaven, professionele standaarden en jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep dient de verzekeringsarts in grote mate bij het onderzoek betrokken te zijn om tot een zorgvuldig onderzoek te komen. Uitsluitend aanpassen van wet- en regelgeving door het toevoegen van functionarissen aan de beoordeling is niet voldoende om die zorgvuldigheid te kunnen waarborgen. Om acceptatie van een andere functionaris binnen de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling te bereiken zal anders gedacht moeten worden over wanneer sprake is van een zorgvuldig onderzoek. Om te komen tot een nieuwe kwalificatie van 'zorgvuldig onderzoek'

is de verkenning (spoor 4) met de relevante partijen noodzakelijk. Hiermee kan een onderbouwing voor wetsaanpassing worden gegeven. Voor acceptatie van een nieuwe maatstaf zal de onderbouwing en nadere uitwerking van groot belang zijn.

Wijziging wet- en regelgeving
Voor aanpassing van wet- en regelgeving ten behoeve van taakherschikking is het noodzakelijk te weten welke onderdelen van de sociaal-medische beoordeling moeten worden herschikt. Aanpassing van (bijvoorbeeld) de WIA is beperkt maar grotere aanpassing zijn te verwachten in het Schattingsbesluit. Om het Schattingsbesluit te kunnen aanpassen zal duidelijkheid moeten bestaan over bovenstaande. Wijziging is zonder deze informatie niet mogelijk. Het herschikken van taken is tot op zekere hoogte ook mogelijk zónder aanpassing van wet- en regelgeving. Het gaat dan om het herschikken van taken die in wet- en regelgeving niet specifiek zijn belegt bij de verzekeringsarts maar in praktijk nu wel door de verzekeringsarts worden uitgevoerd. Daarmee is er een sterke mate van afhankelijk tussen spoor 3 en spoor 4, zonder input van spoor 4 kan er geen wet- en regelgeving worden gewijzigd. N

- Krachtenveld
  Taakherschikking en verplichte taakdelegatie ligt gevoelig bij (een deel van) de verzekeringsartsen. De NVVG (beroepsvereniging voor verzekeringsartsen) heeft met een position paper (maart 2026) stelling genomen tégen taakherschikking. Het position paper hebben zij ook verzonden naar de leden van de vaste commissie SZW. Zij zien uitbreiding (maar geen verplichting) van taakdelegatie, betere taakondersteuning en procesmatige aanpassingen als betere en meer kansrijke oplossingen. Van belang hierbij is dat zowel wij als UWV uitbreiding van taakdelegatie niet ziet als (volledige) oplossing gezien de beperkte mate waarin taakdelegatie verplicht kan worden bij verzekeringsartsen waardoor het lastig is uniform te werken en sturen en taakdelegatie te maximaliseren. Daarnaast ligt er een duidelijke politieke opdracht vanuit de Kamer om met taakherschikking aan de slag te gaan en wet-en regelgeving aan te passen.

  Hiermee ligt ook uitvoering van spoor 4 ligt gevoelig bij (een deel van de) verzekeringsartsen. Inschatting is dat de toekomstverkenning een zorgvuldig proces moet zijn waarbij ruimte is om vragen en zorgen op de juiste manier te adresseren en discussies te beslechten. Doel is om tot een toekomstbeeld te komen dat op voldoende draagvlak onder alle beroepsgroepen, waaronder de verzekeringsartsen kan rekenen.

[redacted] 1

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
3 juni 2026

Onze referentie
2026-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
0

Aan Minister van SZW
CC: Minister van W&P

nota

Voortgangsbrief sociaal medisch beoordelen juni 2026

Aanleiding
U heeft toegezegd de Kamer voor de zomer met een brief te informeren over de aanpak van de mismatch sociaal-medisch beoordelen, de WIA-hersteloperatie en de kwaliteitsverbeteringen. We streven naar verzending uiterlijk 18 juni, gezien een rondetafelgesprek over UWV in de Tweede Kamer op 24 juni en een commissiedebat Uitvoeringsproblematiek op 1 juli.

Geadviseerd besluit
- Graag uw commentaar op de brief, zodat de brief uiterlijk 18 juni aan de Kamer verzonden wordt. Graag uiterlijk 15 juni reactie, zodat wij uw wensen bij de brief kunnen verwerken.
- Daarbij svp expliciet aandacht voor het verzoek vanuit de vakbonden (geuit in verschillende overleggen, meest recent op 3 juni) om in de brief *niet* te refereren aan de maatregel 'afschaffen IVA' uit het coalitieakkoord. Bonden geven aan dat de gemaakte afspraken in het kader van het sociaal akkoord onder druk komen te staan wanneer deze maatregel in de brief blijft staan. Op dit moment noemen we deze maatregel omdat deze een essentieel onderdeel is van het lange-termijn perspectief waarin de mismatch wordt opgelost.
- Minister van W&P: Wij leggen de voortgangsbrief ter informatie aan u voor vanwege de kwaliteit Wajong. Indien u nog vragen of opmerkingen hebt, horen wij dat graag. 3

Kernpunten
- Deze versie van de Kamerbrief is zo veel als mogelijk ingekort, waardoor aan de Kamer gedane toezeggingen in een bijlage afgedaan moeten worden.
- In de brief wordt gemeld dat de Kamer in de toekomst geïnformeerd wordt over de hersteloperatie en de kwaliteitsmetingen via de Stand van de uitvoering. 4

Mismatch sociaal-medisch beoordelen
- UWV heeft de afgelopen periode sterker gestuurd op de afgesproken prioritering. Bij de ABA/Wajong heeft dat positief effect. Bij de WIA-claimbeoordeling nog niet. Het beeld over de overige dienstverlening is wisselend. Over de Ziektewet en WIA-claimbeoordelingen zijn specifieke aandachtspunten:

Pagina: 8

Nummer: 1 Auteur: Aartsen, A.A. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 12-6-2026 11:23:51

MWP akkoord 12/6

Nummer: 2 Auteur Onderwerp: Markering Datum: 22-6-2026 14:33:21

Nummer: 3 Auteur: Aartsen, A.A. Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Nummer: 4 Auteur: Aartsen, A.A. Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

- Informatie over de huidige uitvoering van de Ziektewet door UWV is beperkt, waardoor niet duidelijk is welke dienstverlening wordt uitgevoerd. UWV heeft de beloofde efficiëntere werkwijze per begin 2026 nog niet ingevoerd. UWV heeft wel afspraken gemaakt met private partijen om de Eerstejaarsziektewetbeoordeling (EZWB's) voor eigenrisicodragers gericht uit te kunnen voeren. Deze afspraken zijn eerder aangekondigd aan de Kamer. UWV voert dit tot september in proef uit met drie partijen. In die tijd worden voor andere partijen geen EZWb's uitgevoerd, terwijl dat wettelijk gezien wel zou moeten. Daarover is onvrede en het is dan ook belangrijk om te bekijken hoe andere partijen na september kunnen aansluiten, zodat het speelveld weer gelijk wordt.
- UWV voert sinds 1 januari alleen nog herbeoordelingen uit voor de WIA bij mensen die in een schrijnende situatie verkeren. De overige herbeoordelingen worden in ieder geval in 2026 niet uitgevoerd. Op dit moment is hierover veel onrust bij private uitvoerders en verzekeraars. Zij maken zich zorgen over het nu ontbrekende perspectief op herbeoordelingen, de kosten en de gevolgen voor de hybride markt. In 2026 is er geen ruimte om anders om te gaan met WIA-herbeoordelingen en het is niet mogelijk goede verwachtingen te schetsen voor per periode vanaf 2027 en verder. In de loop van het jaar is het belangrijk om hier beter zicht op de krijgen zodat we inzichtelijk kunnen maken hoe we in 2027 om willen gaan met herbeoordelingen en welke deel dan niet wordt uitgevoerd. Hiervoor is ook de motie Michon-Derkzen (VVD) van belang.
- We informeren u over twee punten rondom de prioriteringsafspraken die spelen bij kantoor Bijzondere Zaken van UWV:
  - Anders dan UWV heeft aangegeven in december 2025 worden in 2026 geen herbeoordelingen uitgevoerd voor de Algemene nabestaandewet (Anw). Hierdoor loopt een klein aantal Anw-uitkeringen (geschat op circa 50 per jaar) aan arbeidsongeschikten langer door dan in de situatie waarin deze herbeoordeling wel plaatsvonden. Dit is opgenomen in de Kamerbrief.
  - UWV voert in 2026 alleen WIA-herbeoordeling uit in schrijnende situaties. Dat geldt ook voor WIA-uitkeringen waarbij sprake is van internationale aspecten. In deze gevallen kan het Unierecht, waaronder Verordening 883/2004, van toepassing zijn. Op basis van deze verordening kan het verplicht zijn om een herbeoordeling te doen. Bovendien moeten organen binnen een redelijke termijn reageren. Bij gevallen die onder het Unierecht vallen, zijn er meer gronden om een procedure te starten dan bij puur nationale gevallen. Uitkeringsgerechtigden zouden zich in een bezwaar- en beroepsprocedure op het Europese recht kunnen beroepen. Verder zou de Europese Commissie (of, maar dat gebeurt zeer zelden, een andere lidstaat) een inbreukprocedure tegen Nederland kunnen instellen bij het Hof van Justitie van de Europese Unie. Er is contact met zusterorganen in andere lidstaten en er is begrip voor de situatie.
- In het coalitieakkoord is aangekondigd dat 1) we taken gaan herschikken en 2) het proces voor het aanvragen en afhandelen van WIA-herbeoordelingen gaan verbeteren. In de Kamerbrief is hiervoor het plan van aanpak geschetst. In de bijlage bij deze nota lichten we dit nader toe.
- U heeft in het WGO aangegeven dat er onorthodoxe maatregelen moeten worden genomen voor het werven van meer artsen. Hierover gaat ook de motie Ceulemans[1]. De mogelijkheden voor de inzet van extra artsen buiten een vast dienstverband zijn echter beperkt. In de Kamerbrief geven we een nadere toelichting.

[1] Kamerstukken 2025–2026, 26 448, nr. 878

Kwaliteitsverbetering arbeidsongeschiktheidswetgeving

- In de brief worden de uitkomsten van de meest recente periodieke kwaliteitsmetingen (MOK) met de Kamer gedeeld.
- De MOK WIA van het derde en vierde kwartaal toont een procentuele daling van onjuiste beslissingen: van 11,5% (Q1 2025) naar 7,5%-8,3% (Q3-Q4). Specifiek op dagloonfouten: 2,6% (Q3) en 4,7% (Q4).
- Bij de Wajong is het foutpercentage in het vierde kwartaal 2025 juist hoger dan in de eerdere MOK (83% juist, 7,7% onjuist). UWV neemt verbetermaatregelen; of de verhoging een trend is, is nog onduidelijk.

WIA-hersteloperatie

- We schetsen in de brief een stand van zaken op de WIA-hersteloperatie en de vergoedingsregeling. We lichten toe dat de herstelactie WIA-dagloon niet wordt uitgebreid op basis van de laatste kwaliteitscijfers. Wel is besloten de herstelactie loonloze tijdvakken uit te breiden tot 4 augustus 2025.
- We vragen graag specifiek uw aandacht voor onderstaande onderwerpen:
  1. In het kader van de hersteloperatie WIA heeft UWV dossiers geselecteerd om nader te onderzoeken op fouten. Dat betreft dossiers die vallen onder één of meerdere risicocategorieën. UWV heeft geconstateerd dat bij die selectie mogelijk dossiers gemist zijn en voert daarom een controle uit op de selectiecriteria. Gevolg hiervan is dat de onderzoekspopulatie groter wordt. In de stand van de uitvoering (april 2026) is dit aangekondigd en werd verwezen naar deze brief voor meer informatie. De controle die UWV uitvoert is echter nog niet afgerond. We kunnen de Kamer pas informeren zodra bekend is met hoeveel dossiers de onderzoekspopulatie groeit.
  2. In de brief vermeldt u dat u bij de WIA-herstelactie waar het dagloon te hoog is vastgesteld werkgevers niet gaat compenseren. Werkgevers hebben in deze gevallen te veel premies of uitkeringen betaald. Verwachting is dat dit in beperkte gevallen zal voorkomen, omdat in de 3 (herstel)acties veel vaker het dagloon te laag is vastgesteld. Voor individuele werkgevers is er wel de mogelijkheid om in beroep te gaan tegen beslissingen waarbij een te hoge uitkering bij hen in rekening wordt gebracht.

Sociale partners

- De conceptbrief is besproken met sociale partners op 19 mei en 3 juni. Zij vinden dat de brief meer urgentie moet uitstralen. Ook moeten gevolgen van de sterkere sturing voor werknemers en werkgevers een duidelijke plek krijgen. Tot slot moet duidelijk gemaakt worden hoe SZW regie houdt op de ontwikkelingen. Deze punten zijn in de huidige versie van de brief verwerkt.
- De vakbonden hebben aangeven het noemen van de afschaffing van de IVA-uitkering niet passend vinden (zie gevraagd besluit).

BIJLAGE – Toelichting plan van aanpak herbeoordelingen

Datum
3 juni 2026

Onze referentie
2026-[redacted]

Achtergrond

- Als gevolg van de mismatch komt UWV dit jaar alleen toe aan het uitvoeren van WIA-herbeoordelingen bij schrijnende situaties.
- Sinds 1 januari 2026 werkt UWV met een werkwijze om te bepalen welke aanvragen met voorrang moeten worden opgepakt, waardoor veel aanvragen voorlopig niet opgepakt worden en achterstanden oplopen.
- Voor een duurzame oplossing is het van belang om kritisch te kijken naar het proces rondom het aanvragen en afhandelen van WIA-herbeoordelingen. Een aanzienlijk deel van aangevraagde herbeoordelingen leidt op dit moment niet tot een wijziging van de uitkeringsklasse. Daarnaast is UWV nu veel tijd kwijt per herbeoordeling, omdat een volledige beoordeling uitgevoerd moet worden.
- We onderzoeken op welke manier herbeoordelingen doeltreffender en doelmatiger kunnen worden ingezet. Dat doen SZW en UWV samen langs twee lijnen: 1) bezien hoe het proces rondom het aanvragen van herbeoordelingen kan worden verstevigd, en 2) hoe een aanvraag om een herbeoordeling inhoudelijk zo efficiënt mogelijk kan worden afgehandeld door de juiste professional bij UWV.
- Op dit moment is er veel draagvlak om maatregelen uit te werken. De voorgestelde aanpak is aan sociale partners, het Verbond van verzekeraars en private partijen gepresenteerd. Zij vragen urgentie op dit onderwerp, zodat op termijn meer herbeoordelingen kunnen worden gedaan door UWV.
- Het plan van aanpak wordt via de voortgangsbrief die we voor de zomer sturen aan de Kamer gecommuniceerd. We zullen u na het zomerreces een uitgebreider plan van aanpak voorleggen, waar we (waar nodig) akkoord vragen voor het starten van een wetgevingstraject. Gezien de urgentie bekijken we ook wat er al mogelijk is vooruitlopend op wetgeving.

Toelichting plan van aanpak

- Doel: UWV en SZW willen toewerken naar een situatie waarin herbeoordelingen doelmatiger en efficiënter worden ingezet. Dat wil zeggen: het aantal herbeoordelingen met ongewijzigde situatie verminderen. Daarnaast willen UWV en SZW dat herbeoordelingen zo efficiënt mogelijk worden gedaan. In de jaren voordat de mismatchproblematiek speelde leidde ongeveer 40% van de herbeoordelingen niet tot een wijziging.
- Opbrengst: Het plan van aanpak moet leiden tot concrete beleidsvoorstellen die bijdragen aan het verminderen van de mismatch. In welke mate dat het geval is wordt bij nadere uitwerking in kaart gebracht. Het is bij voorbaat wel duidelijk dat er meer nodig is om de mismatch op te lossen.
- Uit te werken maatregelen: Voor dit traject sluiten we aan bij het 'doen-pakket' uit het IBO WIA. Het plan van aanpak wordt de komende periode verder uitgewerkt op basis van uitvoerbaarheid, juridische en financiële haalbaarheid. Het plan van aanpak kent twee hoofdlijnen:
  1. Het aanscherpen van de formele vereisten voor het **aanvragen** van een herbeoordeling door werkgevers en andere (derde) belanghebbenden. Dit heeft als doel om het aantal aanvragen zonder gewijzigd resultaat te verminderen en moet ervoor zorgen dat UWV voldoende gegevens heeft om de aanvraag gericht te beoordelen. Het gaat om het aanscherpen van de vereisten op drie manieren:
     a. Een verplicht **standaard aanvraagformulier**;
        UWV werkt reeds sinds 1 april 2026 met het standaard aanvraagformulier. Dit wordt aan de Kamer gecommuniceerd via de kabinetsreactie op het IBO WIA.

   b. Het stellen van **voorwaarden** aan de aanvraag van een herbeoordeling; Al langere tijd bestaat de wens om ervoor te zorgen dat een aanvraag voor een herbeoordeling onderbouwd en compleet wordt ingediend. Bij het uitwerken van deze maatregel moet rekening worden gehouden met de verschillende mogelijkheden die publiek verzekerde werkgevers en werkgevers die eigenrisicodrager zijn, hebben. We werken hiervoor verschillende opties uit. Hierbij kan gedacht worden aan de verplichting om bepaalde stukken te overleggen bij de aanvraag, en de mogelijkheid om de aanvraag zonder nader onderzoek af te wijzen, als niet is aangetoond dat de feiten of omstandigheden zijn gewijzigd. Deze maatregel is de eerstvolgende stap die we willen zetten, omdat dit ook als basis dient voor hoofdlijn 2 hieronder.
   c. Tarief (**leges**) vragen voor een aanvraag voor een herbeoordeling. Hier werken we ook opties voor uit, waarbij gekeken wordt of dit voor zowel werkgevers als voor werknemers kan worden ingevoerd. Ook werken we uit onder welke randvoorwaarden leges kunnen worden ingevoerd.
2. Het aanscherpen van het proces rondom het **afhandelen** van een aanvraag van een herbeoordeling. Dit heeft tot doel om een aanvraag zo efficiënt mogelijk af te handelen. Dit wordt via twee routes onderzocht:
   a. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden die er zijn om te zorgen dat een herbeoordeling **gericht(er)** kan worden uitgevoerd (op basis van de gewijzigde omstandigheid).
   b. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden die er zijn om volledig van een herbeoordeling af te zien. Bijvoorbeeld door een **toets** op gewijzigde feiten en omstandigheden of plausibiliteit van de aanvraag.

- Juridisch: De inschatting voor een aantal van de beoogde wijzigingen is dat aanpassing van wetgeving nodig is. Bij de uitwerking moet ook rekening worden gehouden met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (o.a. het zorgvuldigheidsbeginsel) en met internationaal recht (bijv. het EVRM).
- Financieel: Naar verwachting hebben concrete maatregelen geen directe invloed op de WIA-uitgaven. De maatregelen hebben immers tot doel om het aantal herbeoordelingen met ongewijzigde uitkomst te verminderen. Wel kan het vragen van leges de uitvoeringskosten voor herbeoordelingen mogelijk verminderen. Daarnaast zorgen de maatregelen naar verwachting voor een vermindering van de mismatch problematiek en dit kan indirect de hogere uitgaven vanwege de SMB-problematiek en de getroffen maatregelen verminderen. Voor de implementatie van maatregelen is in de afgelopen voorjaarsbesluitvorming € 2 mln. in 2027 vrijgemaakt voor eventuele uitvoeringskosten UWV.
- Invoeringsmoment: Op welk moment welke maatregel kan worden ingevoerd is afhankelijk van de nadere uitwerking en de mogelijkheden van uitvoering bij UWV. Als regelgeving moet worden aangepast moet circa twee jaar worden gerekend vanaf het moment van besluitvorming voor het wetgevingsproces. Het streven is om maatregelen waar wetgeving voor nodig is in te voeren vanaf medio 2028. Gezien de urgentie zullen we ook bekijken wat er al mogelijk is vooruitlopend op wetgeving.

BIJLAGE – Toelichting traject taakherschikking

Datum
3 juni 2026

Onze referentie
2026-[redacted]

Achtergrond

- In het coalitieakkoord is taakherschikking opgenomen als één van de maatregelen om de achterstanden in de arbeidsongeschiktheidsbeoordelingen te beperken.
- De aangenomen motie van het lid Ceder c.s. roept op de regering op samen met UWV aan de slag te gaan met verplichte taakdelegatie en verdergaande taakherschikking
- Samen met UWV zijn 4 sporen opgesteld waarbinnen taakdelegatie en taakherschikking worden opgepakt.

Plan van aanpak

- Het voorgestelde plan van aanpak richt zich op 4 sporen:
  1. Randvoorwaarden: post-hbo opleiding voor de sociaal-medisch verpleegkundige (SMV) en een zelfstandige positie voor de SMV binnen UWV om zelfstandig taken uit te kunnen voeren. Regie voor dit spoor ligt bij UWV.
  2. De Ziektewet: het vormen van een zelfstandig takenpakket SMV en een rol voor de SMV in de eerstejaars ziektewetbeoordeling. De Ziektewet biedt binnen wet- en regelgeving ruimte om de SMV zelfstandig taken uit te laten voeren en zo de verzekeringsarts te ontlasten. Gezien het aantal WIA-aanvragen vanuit de Ziektewet is het urgent om meer zicht te hebben om zo gerichter beoordelingen te kunnen uitvoeren. Hier ligt een kans om het aantal WIA-aanvragen te remmen. Regie voor dit spoor ligt bij UWV.
  3. Wet- en regelgeving (aanpassingen in wet- en regelgeving voor taakherschikking). De beoordeling van arbeidsongeschiktheid is in de wet gekoppeld aan de verzekeringsarts. Om (delen van) de beoordeling door andere HBO-professionals uit te laten te voeren is wijziging van wet- en regelgeving noodzakelijk. Regie voor dit spoor ligt bij SZW.
  4. Toekomstgerichte verkenning uitvoering sociaal-medische dienstverlening (ten behoeve van taakherschikking). Dit spoor moet input geven aan spoor 3, duidelijk moet worden welke taken bij een andere professional belegd kunnen worden zodat wet- en regelgeving kan worden aangepast. Doel is een gezamenlijk gedragen beeld met de beroepsverenigingen en UWV. Regie voor dit spoor ligt bij SZW.

Aandachtspunten

- <u>Juridisch kader arbeidsongeschiktheidsbeoordeling</u>
  In wet- en regelgeving staat beschreven dat de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling tot stand komt door een arbeidskundig en verzekeringsgeneeskundig onderzoek. In het Schattingsbesluit Arbeidsongeschiktheidswetten is uitgewerkt hoe dit onderzoek er uitziet. Het verzekeringsgeneeskundig onderzoek wordt in deze regelgeving belegd bij de verzekeringsarts. Naar huidige maatschappelijke maatstaven, professionele standaarden en jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep dient de verzekeringsarts in grote mate bij het onderzoek betrokken te zijn om tot een zorgvuldig onderzoek te komen. Uitsluitend aanpassen van wet- en regelgeving door het toevoegen van functionarissen aan de beoordeling is niet voldoende om die zorgvuldigheid te kunnen waarborgen. Om acceptatie van een andere functionaris binnen de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling te bereiken zal anders gedacht moeten worden over wanneer sprake is van een zorgvuldig onderzoek. Om te komen tot een nieuwe kwalificatie van 'zorgvuldig onderzoek'

is de verkenning (spoor 4) met de relevante partijen noodzakelijk. Hiermee kan een onderbouwing voor wetsaanpassing worden gegeven. Voor acceptatie van een nieuwe maatstaf zal de onderbouwing en nadere uitwerking van groot belang zijn.

Wijziging wet- en regelgeving
Voor aanpassing van wet- en regelgeving ten behoeve van taakherschikking is het noodzakelijk te weten welke onderdelen van de sociaal-medische beoordeling moeten worden herschikt. Aanpassing van (bijvoorbeeld) de WIA is beperkt maar grotere aanpassing zijn te verwachten in het Schattingsbesluit. Om het Schattingsbesluit te kunnen aanpassen zal duidelijkheid moeten bestaan over bovenstaande. Wijziging is zonder deze informatie niet mogelijk. Het herschikken van taken is tot op zekere hoogte ook mogelijk zónder aanpassing van wet- en regelgeving. Het gaat dan om het herschikken van taken die in wet- en regelgeving niet specifiek zijn belegt bij de verzekeringsarts maar in praktijk nu wel door de verzekeringsarts worden uitgevoerd. Daarmee is er een sterke mate van afhankelijk tussen spoor 3 en spoor 4, zonder input van spoor 4 kan er geen wet- en regelgeving worden gewijzigd. N

- Krachtenveld
  Taakherschikking en verplichte taakdelegatie ligt gevoelig bij (een deel van) de verzekeringsartsen. De NVVG (beroepsvereniging voor verzekeringsartsen) heeft met een position paper (maart 2026) stelling genomen tégen taakherschikking. Het position paper hebben zij ook verzonden naar de leden van de vaste commissie SZW. Zij zien uitbreiding (maar geen verplichting) van taakdelegatie, betere taakondersteuning en procesmatige aanpassingen als betere en meer kansrijke oplossingen. Van belang hierbij is dat zowel wij als UWV uitbreiding van taakdelegatie niet ziet als (volledige) oplossing gezien de beperkte mate waarin taakdelegatie verplicht kan worden bij verzekeringsartsen waardoor het lastig is uniform te werken en sturen en taakdelegatie te maximaliseren. Daarnaast ligt er een duidelijke politieke opdracht vanuit de Kamer om met taakherschikking aan de slag te gaan en wet-en regelgeving aan te passen.

  Hiermee ligt ook uitvoering van spoor 4 ligt gevoelig bij (een deel van de) verzekeringsartsen. Inschatting is dat de toekomstverkenning een zorgvuldig proces moet zijn waarbij ruimte is om vragen en zorgen op de juiste manier te adresseren en discussies te beslechten. Doel is om tot een toekomstbeeld te komen dat op voldoende draagvlak onder alle beroepsgroepen, waaronder de verzekeringsartsen kan rekenen.